

Memoriu asupra tezei de doctorat

Teza de doctorat *Politețe și impolitețe în comunicarea online*, redactată de drd. Raluca OPRESCU (ANGHEL), își propune investigarea modului în care comportamentele verbale politicoase și nepoliticoase sunt construite și interpretate în comunicarea digitală, prin raportare la particularitățile lingvistice, nonverbale și pragmatice ale interacțiunilor desfășurate în comunități virtuale. Cercetarea pornește de la premisa că dezvoltarea platformelor digitale a modificat mecanismele interacțiunii verbale, generând forme specifice de organizare discursivă și noi modalități de construire a relațiilor interpersonale și a identității utilizatorilor.

Lucrarea este structurată în șapte capitole și îmbină fundamentarea teoretică cu analiza unui corpus autentic alcătuit din interacțiuni selectate din două grupuri de Facebook și două forumuri online, reprezentative pentru două domenii tematice (culinar și montan) și pentru două tipuri de comunități digitale. Alegerea corpusului a urmărit compararea interacțiunilor în funcție de tipul platformei și de profilul predominant al participanților, oferind astfel posibilitatea identificării unor regularități și diferențe în manifestarea politeții și impoliteții.

Din punct de vedere teoretic, cercetarea integrează contribuții din domeniul pragmaticii, cyberpragmaticii, analizei discursului și studiilor dedicate comunicării mediate de calculator. Sunt valorificate perspective privind comunitățile virtuale, identitatea digitală, teoria politeții, actele de vorbire și rolul elementelor nonverbale în interpretarea mesajelor, acestea fiind adaptate specificului comunicării online.

Metodologic, teza adoptă o abordare preponderent calitativă, completată de observații cantitative privind distribuția unor fenomene relevante. Analiza urmărește relația dintre particularitățile lingvistice ale mesajelor, utilizarea elementelor grafice și nonverbale (emoji, GIF-uri, punctuație creativă etc.), tipologia actelor de vorbire și manifestarea strategiilor de politețe și impolitețe. Sunt

evidențiate diferențele generate de caracteristicile tehnice ale platformelor, de dinamica interacțiunilor și de specificul comunităților investigate.

Principalele contribuții ale tezei constau în demonstrarea faptului că manifestările politeții și impoliteții sunt dependente de structura comunității virtuale, de scopul comunicării și de profilul participanților. Analiza evidențiază că grupurile de Facebook, caracterizate prin interacțiuni rapide și orientate spre menținerea relațiilor interpersonale, favorizează alte strategii discursive decât forumurile, unde predomină schimburile informaționale extinse și o organizare conversațională diferită. De asemenea, cercetarea relevă rolul esențial al elementelor nonverbale și al constrângerilor contextuale în interpretarea comportamentelor verbale, demonstrând că acestea contribuie decisiv la negocierea imaginii publice și la menținerea coeziunii comunităților online.

Prin cadrul teoretic utilizat, prin originalitatea corpusului analizat și prin rezultatele obținute, teza aduce o contribuție relevantă la studiul pragmatic al comunicării digitale în limba română, oferind un model de analiză aplicabil și altor tipuri de comunități virtuale și constituind un punct de plecare pentru cercetări viitoare dedicate interacțiunii verbale în mediul online.

Prof. dr. Răzvan SĂFTOIU